

Ontwikkeling
OW

Stadskantoor
Lübeckplein 2
Postbus 538
8000 AM Zwolle
Telefoon (038) 498 2279
www.zwolle.nl

Stadsdeeladvies Oost

Wijkopgaven 2017-2018
Diezerpoort, Wipstrik, Berkum
en Wijthmen

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Diezerpoort	3
2.1	Terugblik.	3
2.2	Hoe gaat het nu in de Diezerpoort	5
2.3	Wijkopgaven 2017-2018	6
2.4	Andere relevante ontwikkelingen	8
3	Wipstrik	9
3.1	Terugblik	9
3.2	Hoe gaat het nu in de Wipstrik	10
3.3	Wijkopgaven 2017-2018	10
4	Berkum	11
4.1	Terugblik	11
4.2	Hoe gaat het nu	12
4.3	Wijkopgaven 2017- 2018	12
4.4	Overige ontwikkelingen.	13
5	Wijthmen	13
5.1	Terugblik	13
5.2	Hoe gaat het nu	14
5.3	Wijkopgaven 2017-2018	14
5.4	Andere relevante ontwikkelingen	15
	Bijlagen - illustratieve indexen	16

1 Inleiding

Stadsdeel Oost betreft de wijken Diezerpoort, Wipstrik, Berkum en Wijthmen.

Op basis van de uitkomsten het tweejaarlijkse Buurt-voor-Buurt Onderzoek 2016 en bijeenkomsten en activiteiten op wijk- of buurniveau waar de uitkomsten zijn besproken, heeft het wijkmanagement samen met verschillende partners in het wijkgericht werken (Stadsdeelteams) stadsdeeladviezen voor de vijf stadsdelen opgesteld. Centraal daarin staan de opgaven voor de verschillende wijken.

In het stadsdeeladvies wordt kort een terugblik gegeven op de inzet van de afgelopen paar jaar, wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen in de wijken van stadsdeel Oost en worden de wijkopgaven voor de komende jaren benoemd. Bij de wijkopgaven wordt aangegeven welke organisaties daar invulling aan geven.

Na vaststelling van de opgaven zal verdere uitwerking gegeven worden aan de opgaven. Indien de opgaven ongewijzigd blijven ten opzichte van 2015 dan zullen in gang gezette uitvoeringprogramma's door blijven lopen zolang dat nodig en effectief is.

2 Diezerpoort

2.1 Terugblik.

De wijk is opgebouwd uit een zes buurten: Het Noorden, de Schildersbuurt, de Bollebieste, Dieze Oost/Meppelerstraatweg, Indische Buurt en DiezeCentrum/Bagijnweide. Buurten die zich in verschillende opzichten van elkaar onderscheiden, maar die op sommige punten ook vergelijkbaar zijn.

De inzet heeft zich de afgelopen paar jaar gericht op de volgende opgaven:

1. Het aanpakken van (sociale) overlast, met name in Dieze West, Dieze Centrum en Indische Buurt
2. Iedereen doet mee (voorkomen van sociaal isolement), met name in Dieze Oost
3. Het verbeteren van opgroeikansen van de jeugd in de wijk.
4. Bewoners aan zet: het faciliteren en bieden van ondersteuning van bewonersinitiatieven
5. De natuurlijke wijkvernieuwing van Dieze Oost

Aanpakken van (sociale) overlast.

De meldingen van overlast zijn divers. Met name onderlinge spanningen, de komst van nieuwe leefstijlen, de verloederding van de openbare ruimten en drugsoverlast zijn de meldingen die gezamenlijk zijn opgepakt. Bij de aanpak hiervan is vooral ingezet op straataanpakken en het vergroten van de zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van werkers door regelmatige wijkschouwen. De schouwen hebben, op Dieze Oost na, in alle buurten plaats gevonden. De straataanpakken waren met name aan de orde in Dieze West en Dieze Centrum.

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

Op verschillende plekken heeft de werkwijze geleid tot bewonersgroepen die zich gezamenlijk zijn gaan inzetten voor hun buurt. Dit uitte zich in het organiseren van kinderactiviteiten, het adopteren van groen, het gezamenlijk opknappen en/of vergroenen van straten om verloedering en parkeeroverlast tegen te gaan etc. (zie ook Bewonersinitiatieven).

Iedereen doet mee

Bij het voorkomen van sociaal isolement is een groep van werkers, met ook leden van het Sociaal wijkteam Oost (SWT), met een out reachende werkwijze aan de slag gegaan in de portiekflats aan de Pieter Steijnstraat. De vier flats zijn in 2014/2015 grondig door de woningbouwcorporatie SWZ gerenoveerd. Daardoor werden veel sociale problemen zichtbaar. Vanuit de corporatie SWZ signaleerde men een lage participatie aan de Zwolse samenleving.

Mooi was voor werkers om te merken dat veel bewoners bekend zijn met en bij het SWT. Ook bleek dat veel mensen elkaar in portieken kennen en groeten, en ook veel van elkaar accepteren. Daarnaast beschikken velen voor ondersteuning ook over netwerken die de portiek en buurt overstijgen. Door de manier van werken van dit uitvoeringsteam zijn werkers zichtbaar en bereikbaar geworden.

Op basis van de evaluatie was de conclusie om bij een vervolg niet zozeer het sociaal isolement centraal te stellen, maar de inzet veel meer te richten op onderliggende oorzaken als armoede of laaggeletterdheid.

Opgroeikansen van de jeugd.

Rondom de opgroeikansen van jeugd heeft een groep werkers zich ingezet op eenduidigheid in handelen en daardoor de jeugd te leren welke vaardigheden belangrijk zijn voor een goede kans om later mee te doen aan de Zwolse samenleving.

De samenwerking met basisschool De Springplank is nu goed geborgd. Ook heeft het speelklimaat in de Schilldersbuurt/Bollebieste een impuls gekregen met een opknapbeurt van het Larixpark en spelaanleidingen op verschillende plekken. Dit in het kader van de Jantje Beton speelbuurt.

Bewonersinitiatieven.

Wat betreft bewonersinitiatieven is het mooi te zien dat op verschillende plekken in de buurt bewonersgroepen zich organiseren al dan niet in samenwerking met één van de bestaande wijkverenigingen. Voorbeelden zijn de Kastanjestraat, de Bothofstraat e.o., het Wessel van de Maatenplein en de Ruusbroecstraat. De groepen houden zich met name bezig met kinderactiviteiten/kinderstraat of het adopteren van groen. Landelijke campagnes als NL-Doet en Burendag zijn hierbij ook helpend geweest.

In Deze West is een mooie samenwerking ontstaan tussen buurtvereniging De Bollebieste en basisschool De Spingplank. De school biedt onderdak voor verschillende wijkactiviteiten zoals met Palmvasen, de rommelmarkt e.d..

Voor de wijkvereniging Deze Oost was het ontbreken van de aansluiting met nieuwe groepen wijkbewoners aanleiding zich op te heffen. In Deze Oost had een groep bewoners gehoopt dat één van de voormalige winkelpanden aan het Simon van Slingelandtplein al beschikbaar zou zijn voor ontmoetingsactiviteiten (als vervanging voor de sluiting van wijkcentrum). Helaas heeft deze ontwikkeling nog al wat voeten in

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

de aarde omdat we daarbij ook te maken hebben met hurende organisaties die landelijk worden aangestuurd. Gelukkig beschikt Dieze Oost over een aantal voorzieningen die ook in die behoefte kunnen voorzien zoals Focus, De Terp en Bij Bosshard. Daarnaast is een wijkbewoonster gestart met een zgn. Weggeefwinkel, die ook een ontmoetingsfunctie vervult.

Uit een gehouden enquête rondom de sluiting van wijkcentrum Dieze Oost bleek dat veel mensen geen weet hadden van alle voorzieningen in hun buurt en in de Diezerpoort als geheel. Daarom is contact gezocht met allerlei aanbieders in de wijk. Dit heeft o.a. geresulteerd in een zomeractiviteit onder de noemer "Diezerpoort leeft".

Natuurlijke wijkvernieuwing Dieze Oost

De wijkvernieuwing Dieze Oost krijgt steeds meer gestalte. Diverse complexen zijn gerenoveerd en/of vernieuwd zoals de Binnenhofjes I en II (tussen de Radewijn- en Geert Grootestraat. Recentelijk is de laatste nieuwe flat aan de Geert Grootestraat opgeleverd.

Vanuit de gemeente is samen met bewoners gewerkt aan een herinrichtingsplan van de singel in Dieze Oost. Waren er bij het bedenken van een herinrichtingsplan voor het Simon van Slingelandtplein veel bewoners aanwezig, het groepje meedenkers bij de singel was helaas klein. Via de website van de Diezerpoorter en de gemeente hebben veel bewoners wel mee kunnen kijken en gelegenheid gehad eventueel hun reactie kenbaar te maken. Vanwege het vele bouwverkeer als gevolg van de bouwplannen voor de Van Schoonhovenstraat en Hemerkenstraat is de uitvoering uitgesteld tot het najaar van 2017.

2.2 Hoe gaat het nu in de Diezerpoort

De uitkomsten van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek laten zien dat de inzet zijn effect heeft gehad. Hoewel de accenten per buurt verschillen, zijn er positieve ontwikkelingen te zien daar waar het gaat om buurtproblemen, onderlinge spanningen, bewonersinzet, waardering voor werkers in de wijk en het vertrouwen dat bewoners hebben in de toekomst van hun wijk.

Het meest duidelijk zichtbaar wordt het in de leefbaarheidsindex van de Bollebieste. De thema 'Buurtproblemen' en 'Fysieke omgeving' laten een mooie positieve trend zien. Ook de indicator 'onderlinge spanningen' kleurt bij de ontwikkeling over de afgelopen jaren groen. Dit is ook zichtbaar bij de Indische Buurt. De corporaties geven ook aan minder meldingen te hebben ontvangen.

De sprong voorwaarts van Dieze Oost, die de afgelopen jaren n.a.v. de natuurlijke wijkvernieuwing zichtbaar werd in het oordeel van bewoners over hun buurt, over de sociale samenhang en de leefbaarheid is deze keer min of meer stabiel gebleven. Het vertrouwen in de goede ontwikkeling van de wijk blijft onder een grote groep bewoners hoog.

Deze positieve ontwikkelingen zijn een mooie basis om mee verder te werken. Want er blijft genoeg werk aan de winkel, de ontwikkelingen zijn kwetsbaar. Voor een deel vindt dit zijn oorzaak in de soort woningen. Ongeveer twee derde van de woningen bestaat uit huurwoningen, en dan vooral goedkope huurwoningen. Daardoor scoort de wijk op

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

veel punten minder dan het Zwols gemiddelde. Dit hoeft niet persé een probleem te zijn. Zo is bijvoorbeeld een instabiele bevolkingssamenstelling inherent aan dit type wijk. Een deel van de bewoners stroomt na verloop van tijd door naar een andere woning (duurdere huur of koopwoning) en verlaat de wijk. Maar deze groep zal de wijk anders beleven dan bewoners die niet willen of kunnen doorstromen. En door de invoering van het passend toewijzen, is het kunnen doorstromen ook minder geworden en is de nieuwe instroom tevens minder gevarieerd.

Daardoor woont er in Diezerpoort een grote groep bewoners die kwetsbaar is als het gaat om het vinden en/of hebben van werk, sociale netwerken, opgroei-klimaat voor kinderen en het zich onderdeel voelen van de Zwolse samenleving.

2.3 **Wijkopgaven 2017-2018**

Op basis van uitkomsten van het Buurt voor Buurt Onderzoek, tezamen met ervaringen van werkers en diverse bewonersgesprekken, is het belangrijk op de ingeslagen weg verder te gaan met op onderdelen aanscherping van doelen en inzet.

Aanpak van de (sociale) overlast en vergroten van de weerbaarheid van wijkbewoners

Het doel is de positieve trend ten aanzien van het verminderen van onderlinge spanningen vast te houden en de sfeer in buurten te verbeteren. Zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van werkers is daarbij een belangrijke basis, ook om zo te komen tot meer samenwerking met wijkbewoners. Afhankelijk van signalen bepalen we of we voor een straataanpak kiezen, samen met bewoners gaan schouwen of met een andere werkwijze aan de slag gaan. Maatwerk staat voorop. Tussen werkers bestaan korte lijnen en sociale media vormen een effectief hulpmiddel bij de snelle afstemming en vervolgacties.

Partners: Politie IJsselland, deltaWonen, SWZ, Openbaar Belang, Travers Welzijn, WIJZ, SWT Oost, Toezicht & Handhaving, Wijkbeheer.

Iedereen doet mee

Op basis van de ervaringen van afgelopen paar jaar is meer zichtbaar geworden dat armoede en laaggeletterdheid belangrijke redenen in de Diezerpoort zijn waarom mensen niet mee (kunnen) doen. Deze twee aspecten zijn ook vaak aan elkaar gekoppeld. Door slechte taalbeheersing worden brieven niet geopend. Brieven die vaak wijzen op het moeten doen van betalingen. Betalingen die vervolgens niet afgehandeld worden, met olopende schulden als gevolg.

Doel bij deze opgave is om door middel van het organiseren van laagdrempelige voorzieningen en goede doorverwijzing te werken aan stabiele huishoudens die weer willen participeren aan de Zwolse samenleving.

Het SWT Oost werkt hierbij al samen met het team Sociale Raadslieden, die sinds januari 2017 structureel spreekuren draaien in de wijk op de inlooplocatie van SWT Oost. We zien een toenemend gebruik van dit spreekuur. Ook blijkt het voor inwoners erg praktisch te zijn, dat het SWT en Sociale Raadslieden op dezelfde locatie te vinden zijn. Regelmatig vindt een driegesprek plaats, dat ter plekke gearrangeerd kan worden indien nodig.

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

En ook de samenwerking met het Taalpunt is versterkt. Er wordt geëxperimenteerd met een Taalpunt in de wijk (locatie SWT Oost) waaronder de combinatie met het inloopspreekuur van de Sociale Raadslieden. Ook zijn de medewerkers van SWT Oost en de Sociale Raadslieden getraind door het Taalpunt op het herkennen van signalen van laaggeletterdheid.

Daarnaast willen we de samenwerking met de bruggenbouwers versterken. Bruggenbouwers zijn ervaringsdeskundigen die gewend zijn op de armoedegrens te leven en die met hun ervaringen een brug willen slaan tussen de professionals en wijkbewoners. Ze waren ook aanwezig tijdens de wijkdialoog.

Partners: SWT Oost, Focus, Travers Welzijn, Sociale Raadslieden, Bruggenbouwers.

Verbeteren van het opgroeiklimaat van de jeugd.

De jeugdindex maakt geen deel uit van het geheel van het Buurt voor Buurt onderzoek. Nu de jeugdindex beschikbaar is gekomen, is eens te meer bevestigd dat de ontwikkelkansen van een deel van de jeugd uit Diezerpoort kwetsbaar is. Daarmee behoort het tot een belangrijke opgave voor de wijk. In navolging van de wijken Aalanden, Stadshagen en Zwolle Zuid worden de uitkomsten tegen het licht gehouden. Voorlopig blijft de focus gericht op het verbeteren van het pedagogisch buurtklimaat, het stimuleren van de gezamenlijke inzet van werkers en ouders voor kinderen in de buurt. In dat kader wordt onderzocht of ook de formule van Politiekids ingezet zou kunnen worden in de Diezerpoort. Via de pilot Jeugd vanuit het Sociaal Wijkteam wordt ook de samenwerking met de huisartsenpraktijken versterkt.

In juni is een kinderplatform gestart en we hopen dat vanuit dit platform ook leuke suggesties komen om het buurtklimaat te versterken. Belangrijk daarbij is het benutten van de faciliteiten van basisschool De Springplank en het versterken van de functie "brede school". Vanuit de gedachte 'kansen voor jongeren' zetten we voor de oudere jeugd in op bewegen, weerbaarheid en ondersteuning bij het behalen van een startkwalificatie en bij het vinden van werk ("Make it").

Partners: Travers Welzijn, OBS De Springplank, Sportservice Zwolle (buurtsportwerkers), SWT Oost, politie IJsselland.

Samen Diezerpoort

Zoals eerder aangegeven zijn in de wijk op verschillende plekken mooie bewonersinitiatieven actief. Wijkbewoners weten steeds beter Travers Welzijn of de gemeente Zwolle te vinden voor het verkrijgen van informatie en ondersteuning. Dit willen we verder versterken.

Tijdens het onderzoek naar de toekomst van wijkcentrum Dieze Oost werd eveneens duidelijk dat op diverse plekken veel voor en door wijkbewoners wordt gedaan. Dit alles is vaak niet bekend bij wijkbewoners. De behoefte aan informatie is er wel. Een gezamenlijk (digitaal) platform om informatie breder te delen en verbindingen te leggen, is er evenwel niet. Tijdens een bijeenkomst met vertegenwoordigers van verschillende organisaties en Samen Zwolle is afgesproken te werken aan meer verbinding en afstemming tussen organisaties en groepen enerzijds, en meer zichtbaarheid anderzijds. Dit laatste in nauwe samenwerking met het platform SamenZwolle. In oktober hopen we een eerste exemplaar te kunnen presenteren.

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

Partners: Travers Welzijn, Gemeente Zwolle (Wijkservicepunt Oost), in de wijk actieve organisaties, SamenZwolle

Natuurlijke wijkvernieuwing

Als gemeente zijn we samen met de woningbouwcorporaties al weer een aantal jaar bezig met de natuurlijke wijkvernieuwing Dieze Oost. Het doel van deze wijkvernieuwing is om van de wijk een aantrekkelijke, leefbare wijk te maken. Belangrijke uitgangspunten:

- Differentiatie in kwaliteit woningen en woningtypen.
- Openbare ruimte sluit aan bij wensen bewoners.
- Inzetten op verduurzamen van woningen

De wijkvernieuwing zal nog een aantal jaar in beslag nemen. De herinrichting van de singel (inclusief herinrichting van een deel van de Van Schoonhovenstraat), de vernieuwing van de Binnenhofjes III en de ombouw van de plint (een deel van de voormalige winkelpanden) aan het Simon van Slingelandtplein staan voor de komende tijd op het programma. Verschillende woningbouwcomplexen in de wijk zijn nog onderwerp van onderzoek: kunnen ze nog gerenoveerd worden of is het beter te slopen en nieuw te bouwen. Dit zal duidelijk worden in de loop van 2017/begin 2018.

Onderwerp van gesprek is ook al enige tijd de invulling van een deel van de plint aan het Simon van Slingelandtplein. In het positioneringsstatement in het kader van de Natuurlijke Wijkvernieuwing Dieze Oost van deltaWonen, SWZ en gemeente Zwolle gezamenlijk, is opgenomen om in samenwerking met bewoners en andere betrokkenen de levendigheid op en rondom het plein te herstellen.

Vooruitlopend op een definitief plan voor de invulling van de panden, en om bewoners al iets tastbaar te bieden, start op initiatief van het WIJbedrijf een experiment voor een ontmoetingsvoorziening in de huidige locatie van het Wijkservicepunt om zo via een gezellige ontmoetingsplek en verschillende activiteiten de reuring op het plein te versterken en de contacten tussen bewoners onderling te versterken.

De ontmoetingsvoorziening zal twee dagen per week geopend zijn. De overige dagen blijft het functioneren als gemeentelijk Wijkservicepunt.

Partners: deltaWonen, SWZ, Gemeente Zwolle, WIJbedrijf.

2.4 Andere relevante ontwikkelingen

Agenda winkelgebied Diezerbrink

In het najaar van 2016 heeft de ondernemersvereniging Diezerbrink bij behandeling van de begroting 2017 aandacht gevraagd voor de inrichting van het gebied Diezerkade-Thomas à Kempisstraat-Vechtstraat. Een raad breed aangenomen motie hierover heeft geleid tot een agenda voor het gebied met een paar 'quick wins' (verbeteren van de verlichting en het fietsparkeren) en het ontwikkelen van een langere termijn plan. Bij positieve besluitvorming door de raad, naar verwachting in september 2017, wordt in het najaar 2017 met de verdere planvorming en uitvoering gestart.

Verbeterkansen Middelweg/Park Hogenkamp.

In dit gebied spelen een aantal ontwikkelingen zoals woningbouw op de locatie van de te slopen St. Michaëlskerk, de Renaultshop van Oving heeft een verzoek ingediend

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

voor vergroting van het parkeerterrein voor zijn wagenpark en een verkenning voor woningbouwontwikkeling op de locatie Stilohal. Ook het gebied bij de volkstuinten (Ruusbroecstraat) biedt mogelijkheid tot herinrichting als het gevolg van het stoppen van de jeugduinten en de sloop van het gebouw van de postduivenvereniging. Deze ontwikkelingen bieden kansen voor kleinschalige verbeteringen in het parkgebied op beeldbepalende plekken door aanpassing van het groen en mogelijke toevoeging van wandelroutes door het park en naar de omliggende woonbuurten.

3 Wipstrik

3.1 Terugblik

De wijk Wipstrik wordt door veel wijkbewoners als een prettige woonwijk ervaren. Dit geldt ook in steeds grotere mate voor Wipstrik Zuid waar de sociale cohesie een betere score laat zien en ook de woonomgeving en leefbaarheid beter worden gewaardeerd.

Tijdens de vorige wijkdialoog was verkeer een van de thema's. Een grote groep wijkbewoners benutte de wijkdialoog om hun zorg, maar ook irritaties, over de groeiende parkeerdruk aan de randen van de wijk te uiten. De parkeeroverlast aan de oostkant van de wijk werd veroorzaakt door met name werknemers op Oosterenk (met Isala als belangrijkste werkgever) en aan de westkant door werknemers van met name het Provinciehuis, de Rechtbank en in de binnenstad. Een systeem van parkeervergunningen werd toen door bewoners niet als oplossing gezien: de bedrijven dienden zelf voor goede voorzieningen voor hun medewerkers te zorgen. In samenwerking met een bewonersgroep vanuit de Herenweg/Tesselschadestraat e.o. is contact gezocht met Isala en is een overleggroep gestart. In de overleggroep is gesproken over de overlast die bewoners ervaren, maar ook over de inzet van Isala in het kader van hun mobiliteitsbeleid en de maatregelen die zij (voornemens zijn te) nemen. Belangrijk was (en is) de inzet van een parkeerwachter. De overleggroep heeft de weerbaarheid van de problematiek zichtbaar gemaakt en dat heeft tot meer onderling begrip geleid. De parkeerdruk is met name in de Tesselschadestraat en directe omgeving nog steeds hoog. De overleggroep is vanuit de gemeente het aanbod gedaan tot het doen van een draagvlakonderzoek naar de invoering van een vergunninghouderssysteem. Hier is tot nu toe geen gebruik van gemaakt. Vanuit de gemeente is daarbij wel aangegeven dat het waarschijnlijk lastig zal zijn voldoende draagvlak te krijgen. De druk manifesteert zich met name aan de randen van de wijk. In de achterliggende straten is de parkeerdruk van buiten beduidend minder. Verslagen van de werkgroep zijn te vinden op www.zwolle.nl/wipstrik. Naast de parkeerdruk is er ook aandacht geweest voor de verkeersveiligheid. Dit heeft in samenspraak met betrokken bewoners geleid tot een paar aanpassingen in schoolomgevingen. Ook is de herinrichting van de Tesselschadestraat tot fietsstraat in samenspraak met direct aanwonenden opgepakt.

Het beheer van de openbare ruimte was twee jaar geleden ook een thema. Op een aantal plekken zijn buurttuinen ontstaan zoals in de Keijzerstraat, de Abel Tasmanstraat en in de Huygensstraat. Ook zien we steeds meer straten actief worden als het gaat om

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

ontmoeting en activiteiten voor kinderen (Kinderstraat). Ook hier zijn de landelijke campagnes als Burendag helpend.

3.2 Hoe gaat het nu in de Wipstrik

Zoals gezegd, veel wijkbewoners ervaren hun wijk als een prettige woonwijk. De uitkomsten over het oordeel over de buurt, de woonomgeving, de leefbaarheid en veiligheid scoren stabiel mooie ruime voldoende. Het percentage bewoners dat aangeeft actief geweest te zijn voor de buurt, is gestegen.

Inzoemend op meer specifieke zaken leert dat de parkeerdruk een groot aantal mensen nog steeds frustrert, maar een meerderheid van bewoners geeft aan wel tevreden te zijn over voldoende parkeergelegenheid. In Wipstrik Zuid is 62% tevreden (was 55%); in Wipstrik Noord is 56% tevreden (was 50%).

In de uitkomsten van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek zijn ook effecten zichtbaar van de toen gevoerde discussie over de mogelijke komst van een asielzoekerscentrum op Oosterenk. De zorgen, die toen door wijkbewoners werden geuit, zien we ook terug in bepaalde scores en dan met name in een lager vertrouwen in een positieve ontwikkeling van de wijk naar de toekomst toe.

3.3 Wijkopgaven 2017-2018

De komende periode blijft de verkeersopgave nog staan, maar dan met name vanuit het oogpunt van preventie: voorkomen dat de beleving met betrekking tot parkeren en verkeersveiligheid verslechtert. De parkeerdruk zullen we blijven monitoren door middel van periodieke metingen.

Ter voorbereiding op de wijkdialoog is met een groepje wijkbewoners gebrainstormd over de uitkomsten van het Buurt voor Buurt onderzoek en hoe invulling te geven aan de wijkdialoog. Thema's als de mate van duurzaamheid van de wijk en de actieve inzet van bewoners kwamen daarbij aan de orde.

Op het gebied van duurzaamheid (energiegebruik) scoort de Wipstrik onder het Zwolse gemiddelde. Daarbij moet opgemerkt worden dat de gebruikte cijfers enigszins gedateerd blijken en mogelijk niet recht doen aan de huidige situatie. Daarbij gaven bewoners aan duurzaamheid alleen te zien in termen van energiegebruik wat beperkt te vinden. Het autogebruik, de mate waarin zij aanwezig zijn in de openbare ruimte, is ook een duurzaamheidsvraagstuk.

De uitkomst was een wijkdialoog met drie vrije dialogotafels over het gebruik van groen in de openbare ruimte (welk dingen mogen en kunnen?), over het autogebruik (op zoek naar slimme alternatieven) en over het in beweging krijgen van medestraat bewoners (ervaringen van buurtbewoners). Daarnaast waren er twee workshops over duurzaam energiegebruik (samen met buurtbewoners) en aanpak van overlast.

E.e.a. heeft niet geleid tot aanvullende specifieke opgaven. Wel is er een mooie spin off. In Wipstrik Zuid heeft een aantal straten gemeenschappelijke activiteiten georganiseerd, één bewoonster is actief geworden met een Buurtkar. De Buurtkar richt zich niet alleen op kinderen maar er gaat ook koffie mee om ontmoeting tussen

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

volwassenen te stimuleren. De initiatieven worden ondersteund met bijdragen uit Premie op Actie.

De workshop over duurzaam energiegebruik heeft als eerste resultaat opgeleverd dat wijkcentrum Bestevaer de handschoen heeft opgepakt en zonnepanelen wil gaan plaatsen.

Voor wat betreft de burenoverlast in straten werden tijdens de wijkdialoog de uitkomst dat het op dit vlak beduidende beter gaat, bevestigd. Voor de komende periode is dit onderwerp dan ook niet meer vastgelegd als een specifieke opgave voor de buurt. Het Uitvoeringsteam dat met deze opgave in de Diezerpoort aan de slag gaat, zal echter ook de Wipstrik blijven volgen. Mochten zich toch problemen voordoen op het gebied van sociale overlast, dan zal dit door het Uitvoeringsteam in de Diezerpoort worden opgepakt.

4 Berkum

4.1 Terugblik

Tijdens de vorige ronde was de bezuiniging op het beheer van de openbare ruimte een belangrijk thema in Berkum. Tijdens de wijkdialoog in 2015 is hier uitgebreid bij stilgestaan. Dit leidde tot de opgave te komen tot een gedragen bezuinigingspakket beheer openbare ruimte waarbij gebruik zou worden gemaakt van kennis, ideeën en mogelijkheden van bewoners en organisaties in de wijk.

In vervolgesprekken met de wijkvereniging werd geconcludeerd dat het niet direct en alleen ging over de invulling van de bezuinigingen, maar met name over welke prioriteiten er gesteld worden bij de inzet van de beschikbare middelen als geheel. Op basis hiervan is met de wijkvereniging besloten om gezamenlijk (Gemeente, ROVA en de bewoners) een pilot voor te bereiden waarbij de bewoners direct zouden kunnen meebeslissen over de inzet van beheergelden voor de openbare ruimte in de wijk, niet alleen over de invulling van bezuinigingen. Gezamenlijk is onderzocht hoe de pilot zou worden vormgegeven zoals:

- Gaat het vooral over meebeslissen of ook om mee onderhouden?
- Welke onderdelen van het beheer nemen we wel en niet mee (groen, wegen, water, etc)?
- Op welke manier kunnen bewoners prioriteiten stellen en welke ondersteuning en advies hebben ze daarbij nodig van de gemeente en Rova?

Een belangrijke voorwaarde voor de gemeente was dat er voldoende draagvlak en betrokkenheid vanuit de wijk zou zijn om de pilot uit te voeren. Keuzes over het beheer van de openbare ruimte moeten breed worden gedragen en niet door een kleine groep bewoners worden genomen. In verschillende verkennende gesprekken die zijn gevoerd met de wijkvereniging (ca. 90% van de bewoners is lid) zijn afspraken gemaakt over draagvlak. Het bestuur van de wijkvereniging had het op zich genomen om bewoners te betrekken. Omdat Berkum verdeeld is in zes buurten met ieder haar eigen karakter, is door de wijkvereniging gezocht naar betrokkenen uit de verschillende buurten van Berkum.

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

Tijdens de bijeenkomst van juni 2016 werd duidelijk dat het de wijkvereniging ondanks meerdere pogingen en veel inzet niet lukt om voldoende bewoners te mobiliseren om mee te denken over de pilot. De conclusie van het bestuur van de wijkvereniging en de bewoners die zich wel hadden aangemeld, was dat de urgentie niet groot genoeg is voor de buurtbewoners om er energie in te steken. De tevredenheid met het huidige beheer is te groot.

Het traject heeft als meerwaarde gehad dat de betrokken groep bewoners wel beter zicht heeft gekregen op de keuzes binnen het beheer van de openbare ruimte en men elkaar beter heeft leren kennen.

4.2 Hoe gaat het nu

De uitkomsten voor Berkum zijn op veel fronten goed en Berkum kent een goed functionerend verenigingsleven. Leek twee jaar geleden de actieve inzet van bewoners af te nemen, deze ronde is het percentage bewoners dat aangeeft zich in te zetten weer behoorlijk gestegen en ligt boven het Zwolse gemiddelde.

Hoewel één van de conclusies van het Buurt-voor-Buurt Onderzoek is dat de waardering van de bewoners voor verzorgdheid van hun leefomgeving is achteruitgegaan, zijn de scores op de waardering voor de woonomgeving en mate van verloederding verbeterd t.o.v. twee jaar geleden. De daling van de waardering van de verzorgdheid voor hun leefomgeving vindt o.a. zijn oorzaak in de kwaliteit van de straatverlichting (toen nog het zgn. witte licht) en de ervaren verkeersoverlast/sluiptverkeer. De veiligheidsbeleving van buurtbewoners is licht gestegen. Het organiseren van een bijeenkomst over inbraakpreventie door de wijkvereniging in samenwerking met gemeente en politie een paar jaar geleden, heeft hier waarschijnlijk aan bijgedragen.

De goede uitkomsten, waaronder ook een goede waardering voor de woonomgeving, willen de Berkummers graag behouden. Deze wens vertaalt zich waarschijnlijk in een kritische houding jegens het functioneren van instanties en de aandacht voor de buurt vanuit de gemeente. Net als in de Wipstrik wordt deze waardering ook beïnvloed door de op dat moment gevoerde discussie over de mogelijke komst van een asielzoekerscentrum.

4.3 Wijkopgaven 2017- 2018

Over de uitkomsten van het Buurt voor Buurt onderzoek is met het bestuur van wijkvereniging Berkum gesproken. Ook daar is geconstateerd dat het goed gaat met de wijk. Maar dat moet niet leiden tot minder aandacht en inzet. De kritische houding t.a.v. het beheer van de openbare ruimte vanuit de wijk wordt door het bestuur onderschreven.

Nu is in het voorjaar van 2017 al één van de zorgpunten van bewoners opgepakt. Eén van de aspecten die meewegen in de bepaling van een verzorgde leefomgeving is de straatverlichting. In de eerste helft van dit jaar is de straatverlichting in Berkum vernieuwd en is de oude verlichting vervangen door witte (LED) verlichting.

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

Verder is in het kader van de meerjarenbegroting (PPN) een motie door de raad aangenomen die het college oproept om in de wijken te kijken of de bezuinigingen van de laatste jaren tot ongewenste situaties hebben geleid en te komen met gerichte voorstellen om eventuele knelpunten met maatwerk aan te pakken. Het college beraadt zich momenteel hoe ze de motie wil uitvoeren. Het idee is om met behulp van de uitkomsten van Buurt voor Buurt Onderzoek aan de ene kant, en de uitkomsten van periodieke schouwen ten aanzien van de beeldkwaliteit van het beheer van de openbare ruimte aan de andere kant, te onderzoeken waar al dan niet knelpunten zitten. Op basis hiervan is het dan de bedoeling om gericht in die wijken/buurt met bewoners in gesprek te gaan. Als de aanpak is vastgesteld kan worden bekeken wat dit voor Berkum betekent.

4.4 Overige ontwikkelingen.

Woningbouwlocaties

Op twee plekken vindt verandering van bestemming plaats ten gunste van woningbouw te weten de voormalige locatie van Van der Valk aan de Kranenburgweg, en de locatie van de Emmaüskerk aan de Campherbeeklaan. De locaties worden ontwikkeld door ontwikkelaars en vallen in de categorie 'Particuliere initiatieven'.

De ombouw naar woningen kan op draagvlak rekening. Waar wijkbewoners kritisch op zijn is de inpassing van de nieuwbouw in de bestaande buurt. Kanttekeningen worden geplaatst bij de zorgvuldigheid hiervan. Voor beide projecten zijn informatie-bijeenkomsten georganiseerd en lopen vervolggesprekken met bezwaarmakers.

Wijkplein Berkum

In mei 2017 heeft een gesprek plaatsgevonden van wethouder De Heer met het nieuwe bestuur van de winkeliersvereniging Berkum. De vereniging heeft zorgen over de toekomst van het winkelcentrum. Zij heeft zelf verschillende acties ondernomen om publiek te trekken en is bezig met een plan voor versterking van het winkelgebiedje. Zij zou daar graag de gemeente als partner bij hebben. Bij de perspectiefnota 2017 is door de gemeenteraad een motie aangenomen waarbij zij het college de opdracht geeft bij de begroting 2018 een voorstel aan de raad voor te leggen om de gemeentelijke rol bij versterking van winkelgebieden en aanloopstraten financieel adequaat te vervullen. De raad is daarbij van mening dat versterking van winkelcentra een gezamenlijke verantwoordelijkheid is van eigenaren, ondernemers en gemeente.

Dit voorstel wordt nu voorbereid. Afhankelijk van de besluitvorming zal het initiatief van de winkeliersvereniging een vervolg krijgen.

5 Wijkthmen

5.1 Terugblik

Onder Wijkthmen vallen ook de buurtschappen Herfte en Zalné. Gemakshalve wordt in deze paragraaf gesproken over Wijkthmen.

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

De afgelopen jaren heeft in het teken gestaan van het tot uitvoering brengen van het Dorpsplan "Samenwerken aan wonen". Dit dorpsplan is eind 2010, na een uitgebreid traject met veel inbreng van bewoners van Wijthmen, Herfte en Zalné, vastgesteld. Helaas moet worden vastgesteld dat, ondanks de inzet van velen, met de Stichting Ouderenzorg Wijthmen (SOW) voorop, nog geen start is gemaakt met de uitvoering ervan. Hier liggen verschillende redenen aan ten grondslag zoals de crisis van de afgelopen jaren en de veranderingen binnen het sociaal domein.

De voortgang en de stappen die gezet waren, zijn steeds wel besproken tijdens de verschillende wijkplatforms die plaats hebben gevonden. Eind 2016 waren de vooruitzichten hoopvol. Een definitief besluit moet evenwel nog genomen worden.

Een ander onderwerp dat met Wijthmeners is besproken betreft het versterken van de leisure functie van de Wijthmenerplas. Dit was een wens vanuit de gemeente en heeft geleid tot de komst van Lakeside. Om tegemoet te komen aan zorgen van omwonenden ten aanzien van mogelijke overlast, is een beheerplan vastgesteld. In het beheerplan is benoemd waardoor mogelijk overlast zou kunnen ontstaan en welke afspraken en maatregelen hieromtrent zijn gemaakt met als doel de overlast te voorkomen.

5.2 Hoe gaat het nu

Ten opzichte van de laatste jaren ontwikkelt Wijthmen zich stabiel waarbij meer positieve dan negatieve ontwikkelingen zichtbaar zijn. Of het nu gaat om de gehechtheid aan de buurt, de veiligheid, de waardering voor de woonomgeving, de inzet van bewoners of het zich verantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid, op al deze punten scoort Wijthmen hoger dan gemiddeld.

Een paar zaken laten een heel ander beeld zien:

- De tevredenheid over zorgvoorzieningen;
- De tevredenheid over buurtvoorzieningen.

Maar dit gegeven is niet nieuw en was ook één van de aanleidingen voor het opstellen van het dorpsplan "Samen werken aan wonen".

Leidde het dorpsplan de eerste jaren tot een positief gevoel onder wijkbewoners t.a.v. een positief beeld van de toekomst van Wijthmen, de vertraging in de uitvoering ervan maakt dat dit gevoel wel wat wegebt.

Binnen de gemeente is de afgelopen jaren ook regelmatig over de voortgang van de uitvoering van het dorpsplan gesproken. Op voorstel van het college heeft de gemeenteraad besloten extra geld beschikbaar te stellen om het Dorpsplan fase I te realiseren. Na de uitspraak van de raad heeft SOW een partij gevonden om het plan te concretiseren. Zoals onder 5.1 aangegeven, de score op geluidsoverlast is hoger dan gemiddeld in Zwolle.. Dit vindt vooral zijn oorzaak in met name de evenementen op de Wijthmenerplas en komst van Lakeside.

5.3 Wijkopgaven 2017-2018

De inzet blijft om te komen tot uitwerking van het dorpsplan 'Samen werken aan wonen'.

De komende paar jaar ligt de focus op de ontwikkeling van locatie I (woningbouw in het gebied nabij De Elshof) en locatie IV (gebied Heinoseweg dat overkomt naar de

Datum 28 augustus 2017
Ons kenmerk Stadsdeeladvies Oost

gemeente). Voor de uitwerking hiervan wordt hier kortheidshalve naar het dorpsplan verwezen.

5.4 Andere relevante ontwikkelingen

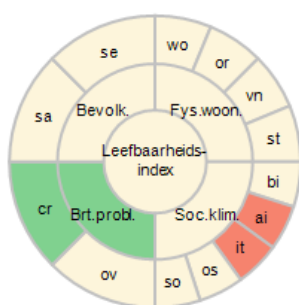
De aanpassing van de N 35 kan mogelijk bijdragen aan het verminderen van het sluipverkeer op de Erfgenamenweg/Herfterlaan/Kuyerhuislaan. Tijdens bijeenkomsten hebben bewoners hierover hun zorg geuit.

Afgesproken is dat de gemeente dit gaat monitoren. Voor de start van de werkzaamheden is een 0-meting gehouden. In het najaar van 2017 volgt een tweede.

Bijlagen - illustratieve indexen

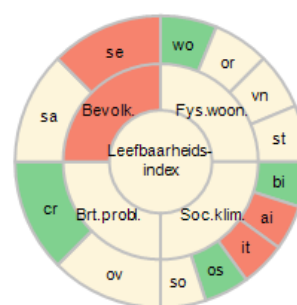
Dieze Oost: ontwikkeling Leefbaarheidsindex

Ontwikkeling 2014-2016

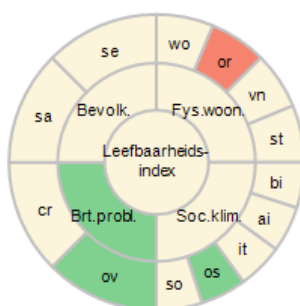
- sterk negatief
- negatief
- gelijk gebleven
- positief
- sterk positief

Ontwikkeling 2012-2016

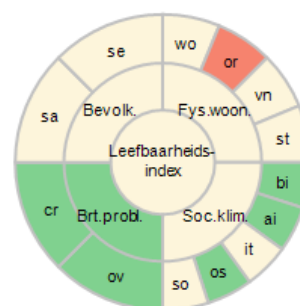
Dieze West: ontwikkeling Leefbaarheidsindex

Ontwikkeling 2014-2016

- sterk negatief
- negatief
- gelijk gebleven
- positief
- sterk positief

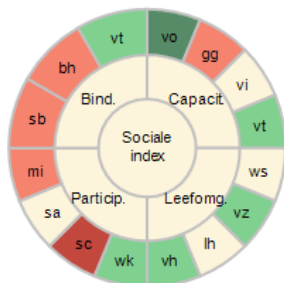
Ontwikkeling 2012-2016

Indische Buurt: ontwikkeling Sociale index

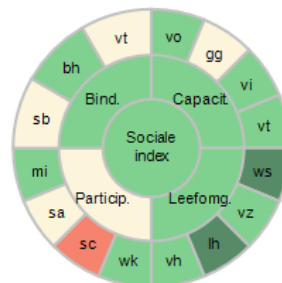

Ontwikkeling 2014–2016

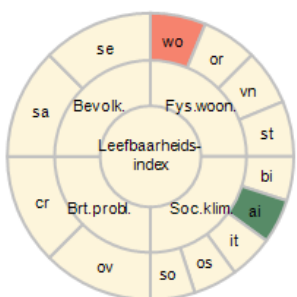
- sterk negatief
- negatief
- gelijk gebleven
- positief
- sterk positief

Ontwikkeling 2012–2016

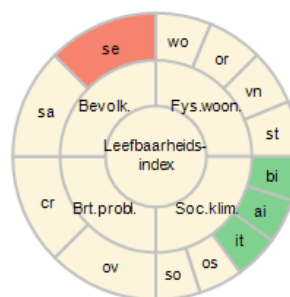
Wipstrik Zuid: ontwikkeling Leefbaarheidsindex

Ontwikkeling 2014–2016

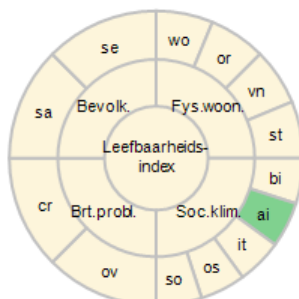
- sterk negatief
- negatief
- gelijk gebleven
- positief
- sterk positief

Ontwikkeling 2012–2016

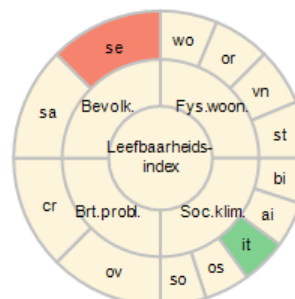
Wipstrik Noord: ontwikkeling Leefbaarheidsindex

Ontwikkeling 2014–2016

- sterk negatief
- negatief
- gelijk gebleven
- positief
- sterk positief

Ontwikkeling 2012–2016

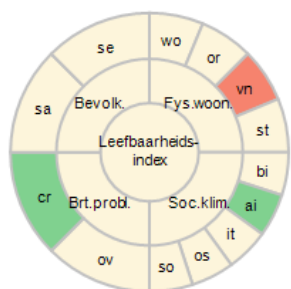

Datum
Ons kenmerk

28 augustus 2017
Stadsdeeladvies Oost

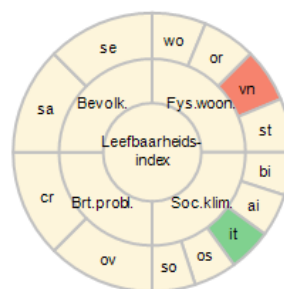
Berkum: ontwikkeling Leefbaarheidsindex

Ontwikkeling 2014-2016

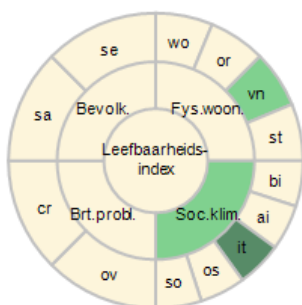
- sterk negatief
- negatief
- gelijk gebleven
- positief
- sterk positief

Ontwikkeling 2012-2016

Wijthmen-Herfte-Zalné: ontwikkeling Leefbaarheidsindex

Ontwikkeling 2014-2016

- sterk negatief
- negatief
- gelijk gebleven
- positief
- sterk positief

Ontwikkeling 2012-2016

